

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DIYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No :25.01.2021-312
Karar Tarihi ve No :25.01.2021-8102
Dosya No :21.11.101

Toplantı Yeri
DIYARBAKIR

Diyarbakır İli, Lice İlçesi, Dibek (Derxust) Köyü sınırları dâhilinde bulunan, herhangi bir sit alanında yer almayan, tapunun 143 ada 2 parseli ile 119 ada 1 parselinde kayıtlı, mülkiyeti Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığına ait Dibek (Derxust) Köyü Mezarlığının tescili talebine ilişkin; Dr. Seyyid Hüseyin ZERRAKI'nın 20.11.2020 tarihli başvurusu; mezarlığın tesciline yönelik kurum görüşlerinin istendiği Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 21.12.2020 tarih ve E.972098 sayılı yazısı ile kadastral haritasının istendiği 21.12.2020 tarih ve E.972097 sayılı yazısı; Lice Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Müdürlüğünün 24.12.2020 tarih ve E.1140 sayılı görüş yazısı; Diyarbakır Kadastro Müdürlüğünün 28.12.2020 tarih ve E.3451926 sayılı yazısı ile Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 04.01.2021 tarih ve E.543238 sayılı uzman raporu okundu. Ekleri (rapor, fotoğraf, tescil fişi vb.) ve konuya ilişkin bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Diyarbakır İli, Lice İlçesi, Dibek (Derxust) Köyü sınırları dâhilinde bulunan, herhangi bir sit alanında yer almayan, tapunun 143 ada 2 parseli ile 119 ada 1 parselinde kayıtlı, mülkiyeti Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığına ait Dibek (Derxust) Köyü Mezarlığı; 2863 sayılı Kanunun 6. maddesi ile Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik'in 4. Maddesinde belirtilen "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" niteliklerini gösterdiğinden, anılan Kanunun 7. maddesi kapsamında "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" olarak tesciline, yapı grubunun I.(birinci) Grup yapı olarak belirlenmesine, hazırlanan tescil fişinin uygun olduğuna;

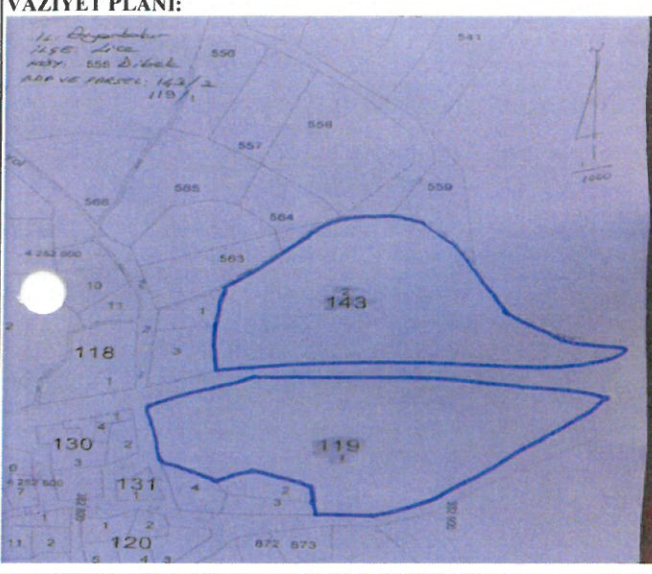
-2863 sayılı Kanunun 8. Maddesi gereğince, 143 ada 2 parsel ile 119 ada 1 parsellerin sınırlarının tescilli Dibek (Derxust) Köyü Mezarlığının korunma alanı sınırları olarak belirlenmesine; tescilli mezarlık ve korunma alanı sınırları içerisinde yapılacak olan her türlü fiziki ve inşai (ifraz, tevhit, imar uygulaması dâhil) uygulama öncesinde Koruma Bölge Kurulundan izin alınması gerektiğine;
-13.03.2012 tarih ve 28232 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik" gereği ilgili Tapu Müdürlüğünce 143 ada 2 parsel ile 119 ada 1 parsellerin tapu kütüklerinin beyanlar hanesine "Korunması Gerekli I.(birinci) Grup Taşınmaz Kültür Varlığı ve Korunma Alanıdır" şerhinin, ifade edildiği şekilde konulmasına ve bu işlemlere ait bilgi-belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ (D.K.V.K.E)	ANIT	ENVANTER NO:		
T Ü R K İ Y E	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		HARİTA NO:		
İLİ: DİYARBAKIR	İLÇESİ: LİCE	MAHALLE/MEVKİ: DİBEK (DERXUST) MAH.	KORUMA DERECESİ	ANITSAL	1 2 3
SOKAK VE KAPI NO:	KADASTRO:PAFTA: Ada/Parsel 143/2, 119/1		ÇEVRESEL	1 2 3	

ADI :Dibek (Derxust) Mezarlığı	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI:
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:	VAKFİYE:

GENEL TANIM: Mezar taşları üzerindeki yazıların, gerek taşların özelliğinden gerekse çevresel ve doğal etmenlerden dolayı büyük oranda tahrip olduğu ve yazıların silikleştiği gözlemlenmiştir.

KORUNMUŞLUK DURUMU: Kötü	TAŞIYICI YAPI:	CEPHE DURUMU:	ÖRTÜ DURUMU:	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU: Kötü	RUTUBET DURUMU:Kötü
-----------------------------	-------------------	------------------	-----------------	--------------------	------------------------	------------------------

GÖZLEMLER: "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığıdır."

BUGÜNKÜ SAHİBİ: Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı	BAKIMINDAN SORUMLU OLAN:
YAPILAN ONARIMLAR:	

AYRINTILI TANITIM: Diyarbakır İli, Lice İlçesi, Dibek (Derxust) Mahallesi sınırları dahilinde bulunmaktadır. Dibek (Derxust) Mahallesi, yaklaşık olarak 6 km. Lice İlçesinin güneyinde yer almaktadır. Mezarlık alanı Dibek Mahallesi'nin 300 m. Batısında yer almaktadır. Mezarlık alanı, Dibek (Derxust) mahallesi yolunun sağında ve solunda yer almaktadır. Mezarlıkların etrafı taş duvarlarla çevrilmiştir. Ayrıca taş duvarlarla çevrilen mezarlık alanların içerisinde yine taş duvarlarla çevrili birer küçük alan bulunmaktadır. Bu alan içinde yine mezar taşları bulunmaktadır. İlgili başvuruda belirtilen Şeyh Hasan ZERRAKI'ye ait mezarın türbe mezar özelliği taşımadığı açık mezar şeklinde olduğu görülmüştür. Mezarlık Alanında niteliksiz mezar taşları bulunmakla birlikte, çoğu baş ve ayak şahidesinde yer almak üzere taş işçiliği bakımından özellikler taşıyan mezarlar ve taşları (şahide) bulunmaktadır. Sağlam olan bazı sandık mezarlar bulunmaktadır. Bu sandık mezarların üzeri yekpare prizmatik kapaklarla kapatılmıştır. Mezarlık alanı içerisinde değişik formlarda mezar taşlarına (şahide) rastlanılmaktadır. Çoğunlukla kum taşından imal edilmiş olmaları nedeniyle dayanıksız olan bu şahidelerin 19.yy sonu ile 20.yy başlarına tarihlendiği tahmin edilmektedir. Üzerlerinde çeşitli süslemeler ile kitabelerin yer aldığı, süslemelerde genellikle geometrik motiflerin kullanıldığı, bazılarında gülbezek benzeri motiflere yer verildiği görülmüştür. Şahideler de genellikle alınlık kısmı ile gövde kısmının bir bütün olarak değerlendirildiği, kitabe bölümlerinin bordür kuşağıyla çevrildiği, mezar taşları üzerindeki kitabelerde Arap alfabesinin kullanıldığı, üzerindeki Arapça yazıların kabartma tekniği ile yazıldığı ve Mezar taşları üzerindeki yazıların, gerek taşların özelliğinden gerekse çevresel ve doğal etmenlerden dolayı büyük oranda tahrip olduğu ve aşındığından (şahidelerde büyük oranda yosun tabakasının oluştuğu) net olarak okunamadığı gözlemlenmiştir. Bazı mezar taşlarının kırıldığı ve etrafa saçıldığı, bazı mezar taşlarının yerinden söküldüğü, hatta kırılan mezar taşlarının bir kısmının mezarlık alanı çevreleyen duvarlarda kullanıldığı tespit edilmiştir.

TEKNİK BİLGİLER:	ISITMA SİSTEMİ:	
	KANALİZASYON:	
	SU:	
	ELEKTRİK:	
ÖZGÜN KULLANIMI:MEZARLIK		
BUGÜNKÜ KULLANIMI: MEZARLIK		
ÖNERİLEN KULLANIMI: MEZARLIK		
HAZIRLAYANLAR: Erdal DEMİR (Uzman)		
Ahmet MIZRAK (Sanat Tarihçisi) 04.01.2021		
KONTROL EDEN: Mehriban KARAASLAN Bölge Kurulu Müdürü		

YAYIN DİZİNİ:	EKLER:	TESCİL
1- [Signature]	RAPOR	KARAR NO :
2- [Signature]	FOTOĞRAF	KARAR TARİHİ :
3- [Signature]	RÖLÖVE PROJESİ	
4- [Signature]	RESTORASYON PROJESİ	
	HARİTA	
	KROKİ	
	KİTABE	

REVİZYON:	T.C. Diyarbakır Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulunun 25.01.2021 tarih ve 8102 Sayılı Karar Eki dir.
-----------	---